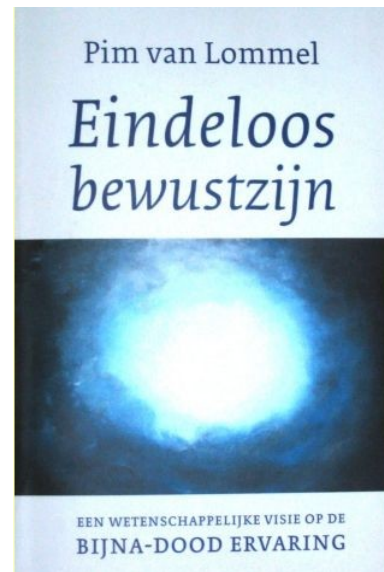

Over een moedig wetenschapper

Niemand kan het ontgaan zijn, want zo'n beetje alle aktualiteitenrubrieken hebben er ruim aandacht aan besteed: het boek "Eindeloos bewustzijn", geschreven door cardioloog Pim van Lommel. Oppervlakkig bezien een van de vele boeken over het populaire onderwerp bijna-doodervaringen. Maar daarmee doe je het boek flink tekort.

Van Lommel heeft een jarenlang durend wetenschappelijk onderzoek gedaan naar zulke ervaringen, bij honderden patiënten die een hartstilstand hadden gehad. Het feit dat hij daarmee het medisch tijdschrift *The Lancet* heeft gehaald zegt voldoende over de kwaliteit van dat onderzoek. Bijdragen aan dat blad worden grondig gescreend door vakgenoten, en als die zwakke plekken vinden in je werk dan kom je er echt niet in.

Naast de wetenschappelijke prestatie op zich is het een verdienste van Van Lommel dat hij de moeite heeft genomen zijn werk nogmaals op papier te zetten, maar nu voor een groter publiek. Het boek is inmiddels een groot verkoopsucces geworden. En terecht.

Dit onderzoek, ik durf het rustig te zeggen, is qua belang vergelijkbaar met de natuurkundige experimenten aan het eind van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw, die geleid hebben tot de ontwikkeling van de relativiteitstheorie en de kwantumfysica. Het zal ons wereldbeeld grondig veranderen. Want de conclusies zijn schokkend.

Ons bewustzijn blijkt te kunnen functioneren onafhankelijk van ons lichaam. Het kan zelfs nauwkeurige waarnemingen doen vanuit posities buiten het lichaam. En dat alles op een moment dat er geen hersenactiviteit meer is.

Na het in ziekenhuisseries zo populaire piep-piep-piep-pie...iep moment, dus hartstilstand en uitval van de hersenfuncties, bleek van de gereanimeerde patiënten ongeveer 18 % herinneringen te hebben aan de periode waarin ze tijdelijk "hersendood" waren. Voor een deel waren dat de bekende tunnel- en lichtervaringen. Maar ze konden ook gebeurtenissen in de operatiekamer beschrijven, die ze vanuit de positie van hun lichaam zelfs bij normaal bewustzijn onmogelijk hadden kunnen waarnemen.

Het onderzoek bewijst dat het bewustzijn van de mens een zelfstandig bestaan kan leiden, apart van het lichaam. Er bestaat dus wérkelijk iets wat je de "geest" of de "ziel" zou kunnen noemen.

Een groot deel van de mensheid gelóófde zoiets al, vanuit diverse religieuze of filosofische achtergronden. Zelf hang ik geen godsdienst aan, maar een aantal voorvallen in mijn eigen leven hadden me ook tot die opvatting gebracht. Normaal zou ik daar op een plaats als deze nooit over begonnen zijn, want ik vind dat je anderen niet ongevraagd met je geloofsovertuigingen moet lastig vallen.

Maar de wetenschap heeft dit stukje terrein nu veroverd op het geloof. Dat is een belangrijke doorbraak, niet in de laatste plaats voor de vaak oerconservatieve wetenschappers zelf. Hoe lang heeft het bijvoorbeeld niet geduurd voordat ze schoorvoetend

moesten toegeven dat telepathie bestaat?

Baanbrekende ideeën zijn lang niet altijd welkom. Er is veel moed voor nodig om ermee naar buiten te komen. Het kan je je carrière kosten.

Het pleit voor Van Lommel dat hij in zijn boek zeer terughoudend is omtrent zijn persoonlijke opvattingen rond dit onderwerp. Natuurlijk kan hij er niet omheen een paar hoofdstukken te wijden aan bestaande ideeën over een hiernamaals en reïncarnatie, maar hij geeft daar als wetenschapper geen oordeel over.

Voor mij, als geïnteresseerde buitenstaander, is de verleiding natuurlijk groot om op dit gegeven door te gaan filosoferen. Ik zal dat hier niet doen, maar volstaan met de mededeling dat mijn persoonlijk wereldbeeld door de resultaten van dit onderzoek krachtig wordt ondersteund.

De wereld leren kennen door haar waar te nemen zoals ze werkelijk is, dat is de bron van alle wijsheid. Geloof is ook belangrijk, maar waar de wetenschap heeft gesproken dient het bescheiden een stap terug te doen.

Kees Niestadt
19-02-2008

Pim van Lommel - Eindeloos bewustzijn
Uitgeverij Ten Have, Kampen
ISBN 978 90 259 5778 0